

PARC CENEDLAETHOL ARFORDIR PENFRO

RHAGLEN YSGOLION

Cyfleoedd gwyh i ddarganfod,
mwynhau a dysgu am
dirwedd unigryw

Parc Cenedlaethol
Arfordir Penfro
Pembrokeshire Coast
National Park

RHAGLEN YSGOLION

Nod ein Rhaglen Ysgolion yw helpu athrawon a myfyrwyr i ddysgu mwy am y Parc Cenedlaethol, ei waith a'i flaenoriaethau ar gyfer y dyfodol, gan helpu eich ysgol ar ei thaith gyda'r Cwricwlwm i Gymru.

Blaenoriaethau'r Parc Cenedlaethol:

- gwytnwch rhag newid yn yr hinsawdd
- gwella bioamrywiaeth
- cysylltu â natur
- meithrin cymuned

Mae ein tîm profiadol a gwybodus yn gobeithio creu cysylltiadau tymor hir gyda'ch staff a'ch disgyblion ac ysbrydoli pawb i archwilio a gwarchod yr asedau naturiol ar garreg ein drws.

DIWRNODAU DARGANFOD CYNEFIN

Cynefin: Nid dim ond lle mewn ystyr ffisegol neu ddaeryddol yw "cynefin": mae'n cwmpasu'r gofod hanesyddol, diwylliannol a chymdeithasol sy'n siapio'r cymunedau sy'n byw ynddo.

Mae gan Sir Benfro gyfoeth o gyfleoedd i ddysgwyr archwilio eu tirwedd, cynefinoedd a threftadaeth. Mae ein Rhaglen Ysgolion yn darparu profiadau dysgu hygyrch drwy gydol y flwyddyn. Mae Diwrnodau Darganfod Cynefin yn rhai aml-ddisgyblaeth, sy'n cysylltu'r profiadau dysgu â'r canlynol:

- gweithgareddau gwyddoniaeth, llythrennedd a rhifedd
- ymateb creadigol
- mwynhad ystyriol o fanteision iechyd a lles bod yn rhan o'r dirwedd.
- bydd Diwrnodau Darganfod Cynefin yn cael eu cynnal mewn lleoliadau amrywiol gyda Pharcmy'n a Staff y Ganolfan

DIWRNODAU DARGANFOD CYNEFIN

Crwydro'r Arfordir:
traethau, pyllau glan môr,
twyni, clogwyni, ogofâu,
ynysoedd ac aberoedd.

Gan ddefnyddio cyfleusterau hygyrch a Llwybr Arfordir Penfro, mae llawer o deithiau rhanbarthol a thymhorol cyffrous. Archwiliwch yr amrywiaeth o dirffurfiau, cynefinoedd, safleoedd treftadaeth, cymunedau a golygfeydd o'r llanw a gynigir o amgylch yr arfordir.

Dolydd a Bwystfilod Bach

Mae cynefinoedd tir pori yn cynnwys amrywiaeth eang o blanhigion blodeuol, amrywiaeth aruthrol o chwilod peillio a bywyd gwyllt arall. Dewch i ddarganfod rhyfeddodau dŵl haf gyda'n Tîm Cadwraeth ac efallai gael eich ysbrydoli i gymryd camau i wella bioamrywiaeth dŵl ar dir yr ysgol.

Twristiaeth a Diwydiant

Ymchwilio i bwysigrwydd "pobl ar eu gwyliau" i'r economi leol. Beth yw heriau ac effeithiau miliynau o ymwelwyr â'r sir? Pa ddiwydiannau eraill; o'r gorffennol, y presennol a'r dyfodol sy'n siapio'r dirwedd?

Celf Natur

Mae tirwedd, treftadaeth a byd naturiol Sir Benfro wedi bod yn ysbrydoliaeth i genedlaethau o artistiaid.

Archwilio'r dirwedd a natur gyda gwahanol gyfryngau ac annog ymateb creadigol i'r amgylchedd.

Gwarcheidwaid Treftadaeth Gyda'r Archeolegydd Cymunedol, ymchwilio i dreftadaeth leol sy'n rhychwantu'r

milenia o'r Palaeolithig i'r Ail Ryfel Byd. Cyfleoedd i gymryd rhan mewn cloddfeydd archaeolegol.

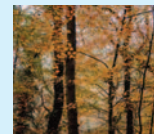
Mae Anturiaethwyr Bryniau'r Preseli yn mynd ar y mynyddoedd mewn her anturus. Trecio

llwybrau hynafol ar gopa'r byd. Teithiau i gyd-fynd â phwnc, y tymor a'r lleoliad.

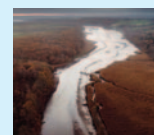
Bwyd a Ffermio Cewch wybod ble a sut mae bwyd yn cael ei gynhyrchu. Ymweld â ffermydd i ddarganfod gorffennol,

presennol a dyfodol ffermio a chynhyrchu bwyd.

Coed a Choetiroedd gan gynnwys sgiliau Byw yn y Gwyllt. Cynefin pwysig a chyfoethog i'w archwilio - dysgu am goed a'r bywyd

gwyllt maen nhw'n ei gynnal, treftadaeth gofalu am goetiroedd a'u rôl yn mynd i'r afael â newid yn yr hinsawdd. Lleoliadau cyfoethog eu hadnoddau sy'n cynnal gweithgareddau fel chwilota am fwyd a byw yn y gwyllt.

Astudio Afonydd - o'r Tarddiad i'r Môr

Dilyn afon o'i tharddiad ar Fryniau Preseli hyd at yr arfordir. Bydd y disgyblion yn

archwilio'r cylch dŵr, cynefinoedd afonydd, yn mesur llif dŵr ac yn dysgu am y ffordd mae pobl yn defnyddio ac yn rhyngweithio â'r afon. Gellir defnyddio afonydd eraill (e.e. Gwaun, Nyfer) yn ôl oedranau disgyblion a lleoliad ysgolion.

Cyfarpar maes a chefnogaeth ar gyfer teithiau maes TGAU, Safon Uwch a Phrifysgol Cysylltwch â'r Tîm Darganfod i deilwra Diwrnod Darganfod Cynefin.
darganfod@arfordirpenfro.org.uk.
01646 624853

DARGANFOD A PHROFI - BYW HANES - DŌD Â HANES YN FYW

Pentref Oes Haearn Castell Henllys

Castell Henllys yw'r unig Bentref Oes Haearn ym Mhrydain sydd wedi cael ei ail-greu ar yr union safle lle'r oedd ein hynafiaid Celtaidd yn byw 2,000 o flynyddoedd yn ôl. Yma gallwch ddilyn ôl troed llwyth y archwilio bryngaer yr Oes Haearn a thirwedd y Parc Cenedlaethol o'i hamgylch.

Dyfedwyr. Mae'r rhaglen ysgolion yn cynnig gweithgareddau addysg treftadaeth sy'n

- **Diwrnod ym mywyd Celtiaid yr Oes Haearn.** Dewch i gwrdd â'r llwyth a gweld sut roedden nhw'n byw, yr hyn roedden nhw'n ei wisgo a beth roedden nhw'n ei fwyta. Dysgwch sut i goginio, adeiladu tŷ crwn a sut i ddod yn rhyfelwr.
- **Byw'n gynaliadwy: crefftau a sgiliau traddodiadol**
- **Traddodiadau llafar adrodd straeon mewn tirwedd chwedlonol**
- **Profiadau hanes byw eraill sy'n edrych ar gyfnod y Rhufeiniaid a'r Oes Neolithig**
- **Cynefinoedd coetir a dŵr croyw.**

I gael y manylion yn llawn, ewch i www.castellhenllys.com, ffoniwch 01239 891319 neu anfonwch e-bost at yholiadau@castellhenllys.com.

Castell a Melin Heli Caeriw

Mae hanes cyfoethog Castell a Melin Heli Caeriw yn ymestyn dros 2,000 o flynyddoedd ac mae'n cynnwys marchogion, breninwneuthurwyr, cynllwynion yn ystod Oes Elisabeth a dinistr yn ystod y Rhyfel Cartref. Yr unig Felin Heli wedi'i hadfer yng Nghymru.

Mae'r rhaglen a gynigir i ysgolion yn amrywiol ac yn cwmpasu nifer o weithgareddau addysg treftadaeth, gan archwilio hanes y Castell a'i breswylwyr. Gall y sesiynau ganolbwytio ar gyfnod y Tuduriaid neu fywyd y castell.

- **Straeon y Tuduriaid:** Bydd yr Arglwydd yn cyrraedd y Castell mewn dim o dro! Bydd y disgyblion yn helpu gweision y Castell i baratoi ar ei gyfer, gan roi cynnig ar weithgareddau fel gwehyddu, coginio, gwaith maen, crochenwaith, caligraffeg a pherfformio drama Duduraidd.
- **Sefyllfaoedd hanes byw llawn hwyl a difyr:** Y Twrnamaint Mawr/Cipio'r Castell/Hanes Atgas/Ysgol Marchogion
- **Bwyd, ffermio ac ynni adnewyddadwy yn y Felin Heli**
- **Cynefinoedd aberoedd a dolydd.**

I gael y manylion yn llawn, ewch i www.castellcaeriw.com, ffoniwch 01646 651782 neu anfonwch e-bost at yholiadau@castellcaeriw.com

ORIEL TIRLUNIAU A CHANOLFAN YMWELWYR

Oriel y Parc

Oriel Tirluniau a Chanolfan Ymwelwyr Oriel y Parc yn Nhyddewi yw cartref Amgueddfa Cymru yn Sir Benfro. Mae'r oriel gelf yn arddangos arddangosfeydd sy'n newid o gasgliadau

cenedlaethol sydd â chysylltiad â thirwedd, natur neu dreftadaeth. Mae ymweliad ysgol â'r Ganolfan yn gyfle i ddysgu am y Parc Cenedlaethol drwy'r gofod arddangos:

- **Archwilio'r oriel a'r arddangosfa**
- **Gweithgareddau gweithdy ymarferol a chreadigol gan ddefnyddio tir, adnoddau a chyfleusterau Oriel y Parc**
- **Ymestyn y sesiwn gydag ymweliad dan arweiniad Parcmon â lleoliad o fewn y Parc Cenedlaethol**

Ewch i www.orielyparc.co.uk i gael yr wybodaeth ddiweddaraf am y rhaglen gyfredol o arddangosfeydd ac ymweliadau gan ysgolion.

Parcmon Ardal y Parc Cenedlaethol yn yr ysgol

- Gwasanaethau neu gyflwyniadau am ddim "Am y Parc Cenedlaethol"
 - Prosiectau lleol sy'n cefnogi Blaenoriaethau'r Parc Cenedlaethol
 - Ystod eang o sgiliau a phartneriaid i gyflwyno Diwrnodau Darganfod Cynefin
- Pwy yw eich Parcmon Ardal?

Ysgolion Awyr Agored Sir Benfro:

Mae APCAP yn falch o gydlynu partneriaeth o sefydliadau lleol a chenedlaethol

- Hyrwyddo dysgu yn yr awyr agored sy'n cefnogi'r Cwricwlwm Newydd i Gymru.
- Ymgynghoriadau ar dir ysgolion
- Hyfforddiant i athrawon a digwyddiadau
- Astudiaethau achos ac adnoddau sy'n gysylltiedig â'r cwricwlwm
- Gweler Facebook, Twitter a www.pembrokeshireoutdoorschools.co.uk/cy/

Hygyrchedd

Mae'r rhaglen ysgolion ar gael i bawb. Holwch ni am offer, cyfleusterau a lleoliadau addas.

Ffioedd archebu

Hanner diwrnod: £2.50 y disgybl

Diwrnod llawn: £4.50 y disgybl

Mae isafswm ffi archebu o £75 ar gyfer archebion gan ysgolion.

e-bost: darganfod@arfordirpenfro.org.uk.